

Mindennapos testnevelés kezelése

Bevezetés

A nappali rendszerű oktatást folytató intézmények esetén kötelező a mindennapos testnevelés. Ennek szabályozása (Nkt. 27. § (11) bekezdés) különféle eseteket sorol fel arra nézve, hogy a heti öt testnevelés óra alól milyen esetben adhatnak felmentést az iskolák, illetve hogyan szervezhetik meg munkájukat.

A fő probléma nem a délutáni foglalkozások, vagy más tantárgyak keretében történő óraszervezés kezelése a KRÉTA programban, hanem az, hogy milyen tantárgyak, milyen órászámmal jelenjenek meg a törzslapon a tanév végén.

Jelen leírás arra ad példákat, hogy miként valósíthatók meg a KRÉTA rendszerben a jogszabályban megengedett, az iskolai gyakorlatokban kialakult megoldási formák.

Tánc és Úszás, mint Fő- vagy Altantárgy

Ha egy vagy két foglalkozást a heti öt testnevelés órából egy teljesen vagy részben eltérő tantárgy keretében szervezzük (például Tánc; Tánc és dráma, Úszás, Elméleti testnevelés, stb.), akkor két kezelési lehetőség van. Az határozza meg, hogy melyiket válasszuk, hogy miként szeretnénk szerepeltetni a tantárgyakat a törzslapokon.

Ha az adott tantárgyat is meg szeretnénk jeleníteni a törzslapon annak éves órászámával és a tanulók év végi záróértékelésével, akkor egészen egyszerűen egy új Főtantárgyként kell szerepeltetni az adott tantárgyat a KRÉTA rendszerben, azt használni a TTF-ban és az órarendben, abból kell értékelni és lezárni a tanulókat, más teendő nincsen.

Ha ezt a tantárgyat nem kívánjuk megjeleníteni a törzslapon, akkor Altantárgyként kell rögzíteni, megadni, hogy a kapcsolódó Főtantárgy a Testnevelés vagy Testnevelés és sport; és nem szabad bepipálni az „Altantárgyként bizonyítványban” opciót a tantárgy adatainál. A TTF-ban és az órarendben, valamint az értékeléseknél ugyanúgy kell eljárni, mintha Főtantárgy lenne az adott tantárgy (akár év végi értékelés is rögzíthető belőle külön), de a törzslapok nyomtatásakor az „Altantárgy órászáma a főtantárgy órászámához adódjon” opciót be kell pipálni (alapértelmezetten ez így van beállítva a felületen).

(Az Altantárgyak kezelésével kapcsolatban külön leírást találhatnak Tudásbázisunk alábbi oldalán: <https://tudasbazis.ekreta.hu/pages/viewpage.action?pageId=33327446>)

Külön tantárgy a délutáni plusz két órára

Ha azt a délutáni időszakban megszervezésre kerülő maximum két tanórát, amelyről felmentést kaphatnak a tanulók megfelelő feltételek teljesülés esetén külön tantárgyként szeretnénk kezelni, akkor szintén eljárhatunk a korábban leírtak alapján (Főtantárgy/Altantárgy kérdése). Sok helyen azonban azért alkalmaznak külön tantárgyat a délutáni órákra, mint Főtantárgyat, mivel annak kezeléséből adódik egy további megoldási lehetőség.

Ha felveszünk egy új tantárgyat például „Délutáni testnevelés” néven, akkor így lehetőség nyílik arra, hogy az érintett tanulókat felmenthessük ezen órák látogatása (és esetleg az értékelése) alól. Ezt a *’Nyilvántartás/Tanulók’* menüpontban az érintett tanulók adatai között, a „Felmentés” fülön tehetjük meg. Ennek eredményeként ők nem lesznek hiányzónak jelölhetőek ezeken az órákon, de ami ennél fontosabb, alapértelmezetten „Üres jelenlét” lesz számukra beállítva a naplózáskor, így az órát tartó pedagógusnak nem kell külön ügyelnie arra, hogy a felmentetteket külön jelölje, levegye a jelölést a „Jelenlét” gombról.

Fontos, hogy ilyen esetekben nem lesznek láthatók a különböző tantárgyakhoz rögzített értékelések, amikor a „másik” tantárgy óráját naplózzuk.

Külön csoport használata vs „Nem jelenlét”

Eddig a tantárgyak kezelésén keresztül mutattunk be megoldási lehetőségeket, de ahogy sok más helyen is jeleztük már, a csoportkezelés az egyik lefontosabb eszköze a KRÉTA rendszernek. Ennek értelmében a mindennapos testnevelés kezelése kapcsán jelentkező problémák is rendezhetőek megfelelő csoportkezeléssel.

Ha az órákhoz teljes osztályokat (vagy például fiú/lány csoportokat) adunk meg, és az óra tantárgyán keresztül igyekszünk rendezni a problémákat, akkor felmerülhet a kérdés, hogy a névsorban megjelenő, de az óra látogatása alól felmentett tanulókat miként jelöljük. Természetesen egyszerű a válasz: a felmentett tanulóknál - akik nincsenek jelen, de nem is hiányoznak - „Üres jelenlét”-et kell beállítani (amit a program automatikusan meg is tesz, ha rögzítettünk felmentést az óra tantárgyának látogatása alól, ahogy az előző pontban írtuk). Ez azonban csak technikai megoldásnak tekinthető, mivel sok esetben 2-3-4 osztálynak van egyszerre a délutáni foglalkozása (a sok a felmentett tanuló miatt együtt, összevontan tartják az ilyen órákat), így az adminisztrációval jelentős időt kell(ene) eltölteni, és még a hibázási lehetőség is jelentősen megnő a sok kattintás miatt.

Erre a problémára jelent megoldást, ha az ilyen délutáni órákra külön csoportot hozunk létre. Ebbe be lehet sorolni az összes fel nem mentett tanulót (akár több osztályból, évfolyamról is), így ilyenkor a szaktanárnak csak az ő jelenlét/hiányzás adatait kell kezelni. További előny, hogy a TTF-ban és az órarendben is használhatjuk ugyanazt a tantárgyat, mint az osztály óránál, nem szükséges külön elemet megadni és kezelni. Ilyenkor a csoport és az osztály óránál is egyformán láthatók lesznek az értékelések, mivel a foglalkozások tantárgyai azonosak.

Egyetlen probléma jelentkezik ezzel a megoldással kapcsolatban: a csoportba be nem sorolt tanulók esetén nem megfelelő éves óraszám adat jelenik meg a törzslapon, mivel hozzájuk csak a három tanórás osztályszintű óra kapcsolódik a TTF-ban, a csoport két órája nem. Ezt úgy lehet áthidalni, ha a felmentett tanulókat a tanév utolsó napjával beléptetjük ebbe a csoportba (amit már előre, akár a tanév első napján is meg lehet tenni); vagy létrehozhatunk egy külön, technikai csoportot a felmentett tanulók számára, ezt is rögzítjük a TTF-ba, de hogy ne jelenjen meg az órátömegben a heti óraszám, a „TTF óraszám korrekció” opciót is be kell pipálni. (Ez utóbbi esetben feltétlenül egyeztessünk fenntartónkkal!)

Összefoglaló példa

Tegyük fel, hogy a heti öt testnevelés órát az alábbi paraméterekkel kívánjuk megvalósítani iskolánk szakmai dokumentumai, a lehetőségek és a kialakult gyakorlat alapján:

- Heti egy óra Táncot tartunk az 4.a és 4.b osztálynak, amit külön szeretnénk értékelni, zárni.
- Heti egy óra Úszást tartunk az osztályoknak, de ezt a Testnevelés tantárgyon belül szeretnénk kezelni, de részint mégis elkülönítve.
- Heti két Testnevelés órát tartunk „rendesen” a 4.a és 4.b osztálynak.
- Heti egy órát szervezünk a délutáni időszakra, amelyen az egyesületben sportoló tanulóknak nem kell részt venniük. Mivel a párhuzamos 4.b osztályban is ez a helyzet, és sokan kapnak felmentést, a két osztály „nem sportoló” tanulóinak egyben tartjuk ezt az órát.

Ennek rendezéséhez az alábbi tantárgyakra van szükségünk:

- Testnevelés, mint Főtantárgy
- Úszás, mint Altantárgy, amelynek a Testnevelés a Főtantárgya
- Tánc, mint Főtantárgy
- (felvehetünk még egy Délutáni testnevelés tantárgyat is, ami szintén a Testnevelés Altantárgya)

A 4.a és 4.b osztályokon kívül rögzíthetünk egy „4.ab délutáni testnevelés” elnevezésű csoportot, de ez nem feltétlenül szükséges. (Vagy a Délutáni testnevelés tantárgyra van szükségünk, vagy az ilyen elnevezésű csoportra, de természetesen mindkettő nélkül is található megfelelő megoldás.)

A TTF-ban és az órarendben az alábbi elemeket kell rögzíteni:

- 4.a és 4.b Testnevelés 2-2 órában
- 4.a és 4.b Úszás 1-1 órában
- 4.a és 4.b Tánc 1-1 órában
- továbbá:
  - vagy a „4.ab délutáni testnevelés” csoportnak egy Testnevelés foglalkozást 1 órában
  - vagy a 4.a és 4.b osztálynak is egy-egy Délutáni testnevelés foglalkozást 1-1 órában (ebben az esetben az egyik elemnél a „TTF óraszám korrekció” opciót is be kell pipálni; az órarendben egymás mellett megjelenő két óra közül pedig az egyiknél a „Párhuzamos óra” paramétert kell jelölni!)
  - vagy a 4.a és 4.b osztálynak is egy-egy további Testnevelés tantárgyú órát rögzítünk az órarendbe egy, azonos órára párhuzamosan (ekkor nincs szükség se tantárgyra, se csoportra külön); az egyiknél jelölni kell a „Párhuzamos óra” opciót; a kollégának ekkor külön-külön kell naplóznia az órákat és jelölni a felmentetteket „üres jelenléttel”; a TTF-ban pedig nem kettő, hanem három órát kell megadni a felsorolás első eleménél.